

درس بیستم

«نشانه‌های ملی ما»

آموختنی‌ها

- ۱ آشنایی با نشانه‌های مشترک ملی
- ۲ بیان اهمیت قانون اساسی
- ۳ خواندن سرود ملی
- ۴ بیان عالم پرچم ایران

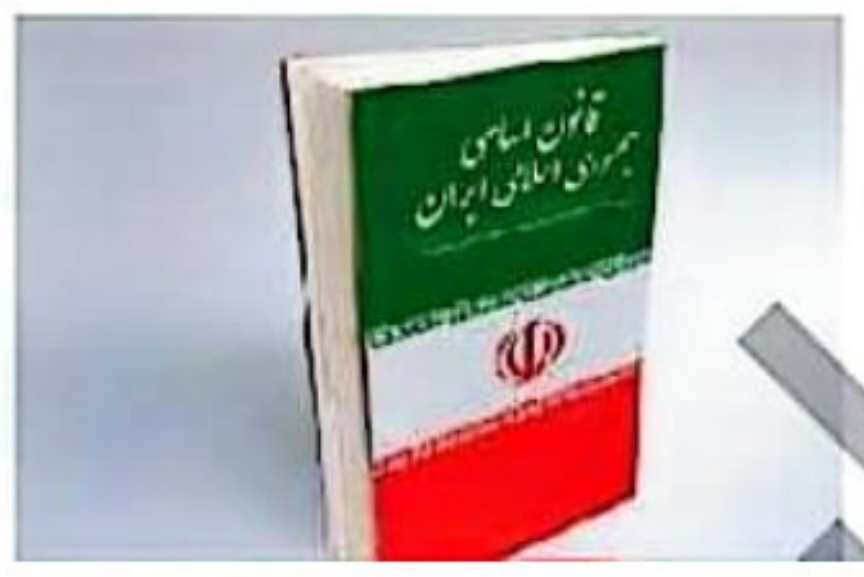

بخوان و پیاموز

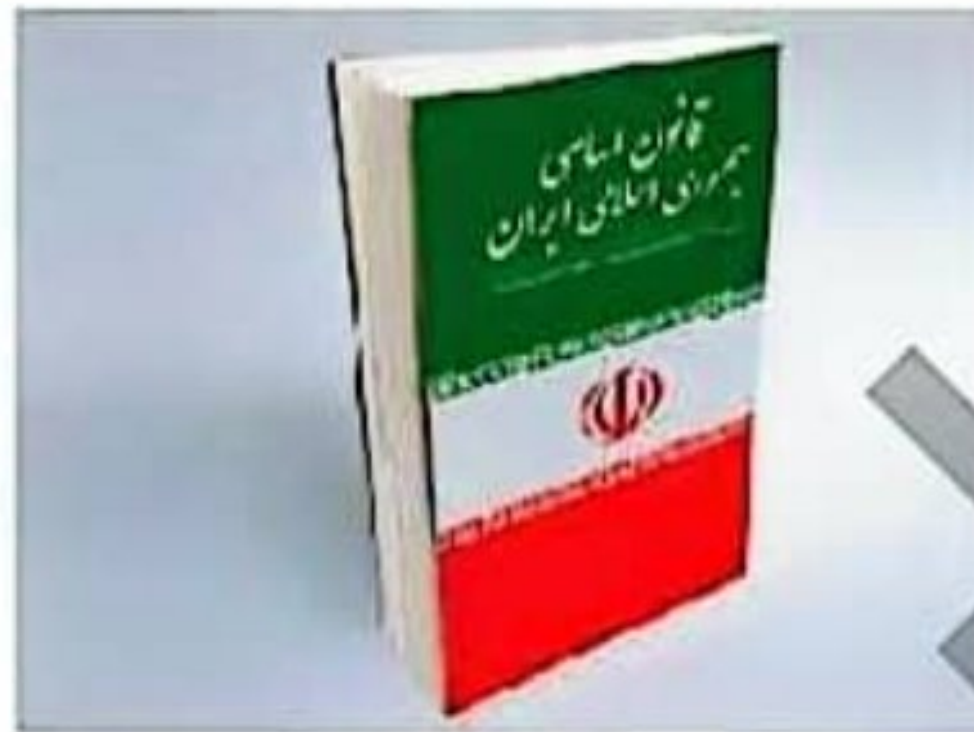
همان‌طور که شما در یک خانواده زندگی می‌کنید و اعضای آن خانواده هستید کشور ایران نیز مانند خانه‌ای بزرگ است و مردمی که در آن زندگی می‌کنند؛ مانند اعضای یک خانواده بزرگ هستند. نام این خانواده‌ی بزرگ ملت ایران است. در هر گوشه از کشور ما اقوام مختلفی زندگی می‌کنند این اقوام مانند ترک، کرد، بلوچ، لر، گیلک و ... هر کدام آداب و رسوم و لباس و سنت‌های مخصوص به خود دارند. اما همه با هم در ایران زندگی می‌کنند و یک ملت هستند و علی‌رغم تفاوت‌ها، نشانه‌های مشترکی دارند. این نشانه‌ها عبارتند از: قانون اساسی، پرچم، سرود ملی، خط و زبان رسمی فارسی و تقویم مشترک.

قانون اساسی

شما در هر جایی که باشید آن‌جا قوانین و مقررات مخصوص به خود را دارد و بایستی آن قوانین رعایت شود. در محله قوانین مخصوص به محله و در مدرسه قوانین و مقررات مربوط به مدرسه را باید رعایت کرد. کشور هم دارای قوانین مهم و مقرراتی است که آن‌ها در کتاب قانون اساسی نوشته شده است.

قانون اساسی

شما در هر جایی که باشید آنجا قوانین و مقررات مخصوص به خود را دارد و بایستی آن قوانین رعایت شود. در محله قوانین مخصوص به محله و در مدرسه قوانین و مقررات مربوط به مدرسه را باید رعایت کرد. کشور هم دارای قوانین مهم و مقرراتی است که آنها در کتاب قانون اساسی نوشته شده است.

پرچم

سبز و سفید و سرخ است، نشان سرافرازی
سرخش به رنگ خون است نشان پایداری
باشد نشان الفت، رنگ و سفید و روشن
آبادانی آبادانی در رنگ سبز و گلشن

پرچم یکی از نشانه‌های مهم ملی ماست. زمانی که در مسابقات بین‌المللی ورزشکاران ما برنده می‌شوند، پرچم ایران بالاتر از بقیه‌ی پرچم‌های دیگر برافراشته می‌شود و بسیاری از قهرمانان در ورزشگاه با پرچم ایران دور قهرمانی می‌زنند. در مراسم صبحگاه مدرسه، پرچم ایران برافراشته می‌شود و همه به احترام آن سکوت می‌کنند.

پرچم ایران از سه رنگ سبز، سفید و سرخ تشکیل شده است. رنگ سبز پرچم نشانه آبادانی، رنگ سفید بیانگر صلح‌طلبی و رنگ قرمز نشانه‌ی پایداری مردم ایران است. در حاشیه‌ی پرچم کلمه‌ی الله اکبر نوشته شده است. تعداد آنها ۲۲ عدد به نشانه‌ی پیروزی انقلاب در روز ۲۲ بهمن می‌باشد. نشان وسط پرچم، بیانگر «الله» است.

نشانه‌های ملی ما ▶ درس بیستم

سرود ملی

یکی دیگر از نشانه‌های مشترک ملی، سرود ملی ماست. در اکثر مراسم‌های رسمی هنگامی که سرود ملی پخش می‌شود، همگی به احترام سرود ملی از جا برخاسته و آن را می‌خوانیم.

تقویم

مردم ایران تقویم مشترکی دارند. سال ایرانی (هجری شمسی) از روز اول فروردین یعنی نوروز آغاز می‌شود و تا روز آخر اسفند ادامه دارد.

مبدأ تقویم هجری شمسی، هجرت پیامبر اکرم (ص) از مکه به مدینه است.

نام ماه‌های هجری شمسی ریشه‌ی اوستایی دارند و از القاب اهورامزدا یا اسامی فرشتگان انتخاب شده‌اند.

فروردین	نیروی پیش‌برنده
اردیبهشت	راستی و پاکی
خرداد	کمال و پاکی
تیر	باران
مرداد	کشور برگزیده
شهریور	شهریاری نیرومند و قدرت نیک

مهر	عهد و پیمان
آبان	آبها
آذر	آتش
دی	آفریدگار دادار
بهمن	اندیشه نیک
اسفند	فروتنی و بردباری

زبان و خط رسمی

زبان و خط رسمی ملت ایران فارسی است. ممکن است در بعضی استان‌های ایران به زبان‌ها و لهجه‌های دیگری سخن بگویند، اما همه‌ی ملت ایران به خط فارسی می‌نویسند و زبان رسمی کشور ما فارسی است. مردم ایران همیشه در هر شرایطی در کنار هم بوده و در غم‌ها و شادی‌های هم شریک بوده‌اند. هر گاه در شهری مشکلی مانند زلزله یا بلایای طبیعی دیگر رخ بدهد، مردم از همه‌ی شهرها برای کمک به آسیب‌دیدگان متحد می‌شوند. آنها آرزوهای مشترکی دارند و سال‌ها در کنار هم زندگی کرده‌اند و از دین و سرزمین خود با جان و مال خود دفاع کرده‌اند.

بیشتر بدانیم

نخستین سرود ملی ایران در زمان ناصرالدین شاه اجرا شده است.

مطالعات اجتماعی چهارم دبستان

با انتخاب گزینه‌ی مناسب به پرسش‌های داده شده پاسخ دهید.

۴

الف: تعداد کلمه‌ی «الله اکبر» در حاشیه‌ی پرچم چقدر است؟

۵ (۴)

۱۵ (۳)

۲۱ (۲)

۲۰ (۱)

ب: کدام یک از نشانه‌های مشترک ملی نیست؟

پرچم (۴)

باس (۳)

خط (۲)

زبان (۱)

نشانه‌های ملی ما ▶ درس بیستم

۵ قوانین کشور ما در چه کتابی نوشته شده است؟
کتاب قانون اساسی

۶ نشانه‌های مشترک ملت ایران را نام ببرید.
قانون اساسی - پرچم - سرود ملی - خط و زبان رسمی - تقویم

۷ پرچم ایران چه خصوصیتی دارد؟
۳ رنگ دارد - وسط آن کلمه الله نوشته شده است -
درجایش ۲۲ بار کلمه الله اکبر نوشته شده است -

پرچم ایران چه خصوصیتی دارد؟

پرچم ایران در چه مراسمی بالا می‌رود؟

① زمانی که در مسابقات بین‌المللی ورزشکاران برنده می‌شوند.
② در برنامه صبحگاهی مدارس

هر یک از رنگ‌های پرچم ایران نشانه‌ی چیست؟

سبز نشانه‌ی آبادانی - قرمز نشانه‌ی پایداری مردم ایران
سفید نشانه‌ی صلح طلبی

خودارزیابی

خیلی خوب خوب قابل قبول نیاز به تلاش

☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐

☒
☒
☒
☒

نشانه‌های مشترک ملی را نام می‌برم.

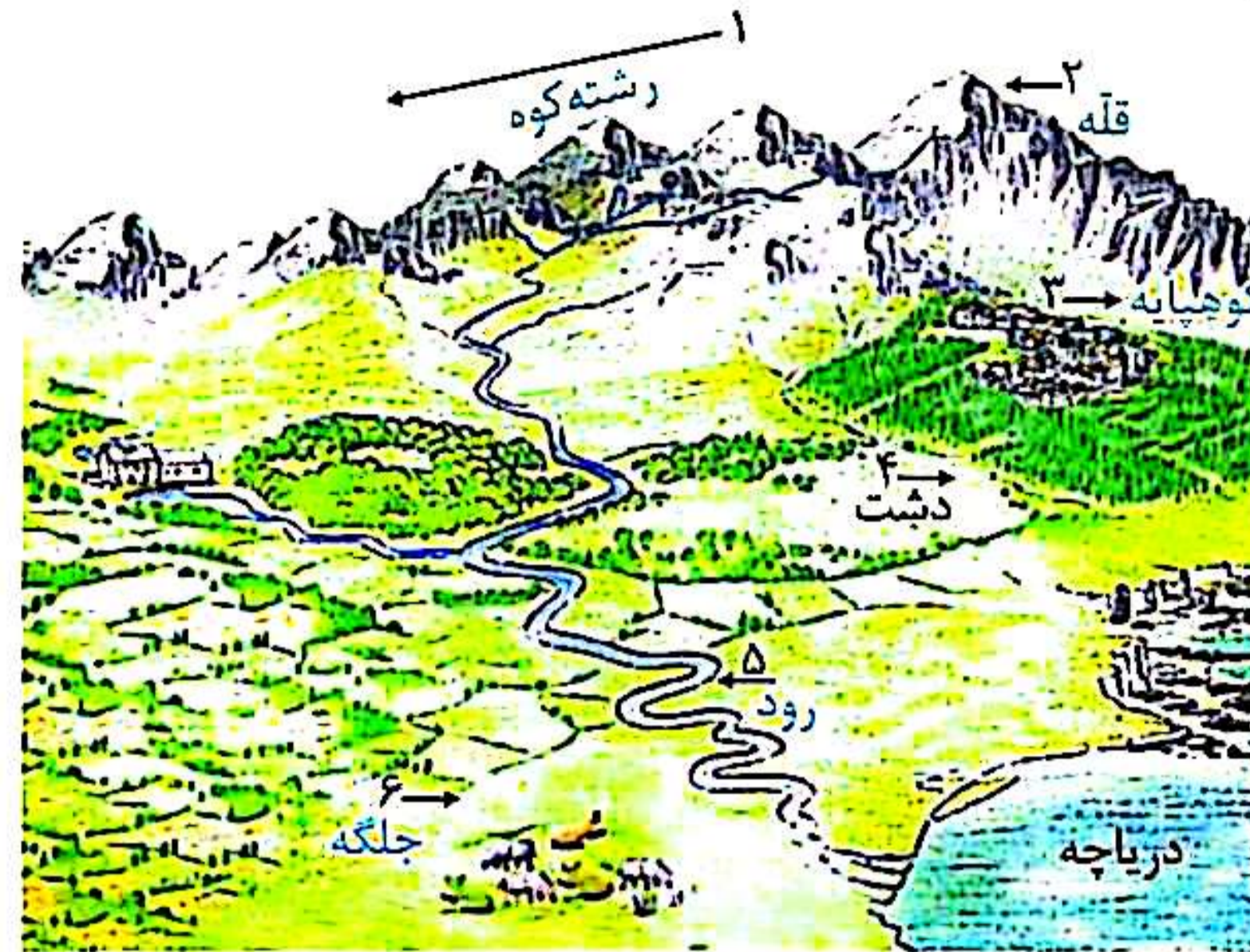
مفهوم رنگ‌های پرچم ایران را می‌دانم.

با سرود ملی به خوبی آشنا هستم.

با تقویم هجری شمسی آشنایی دارم.

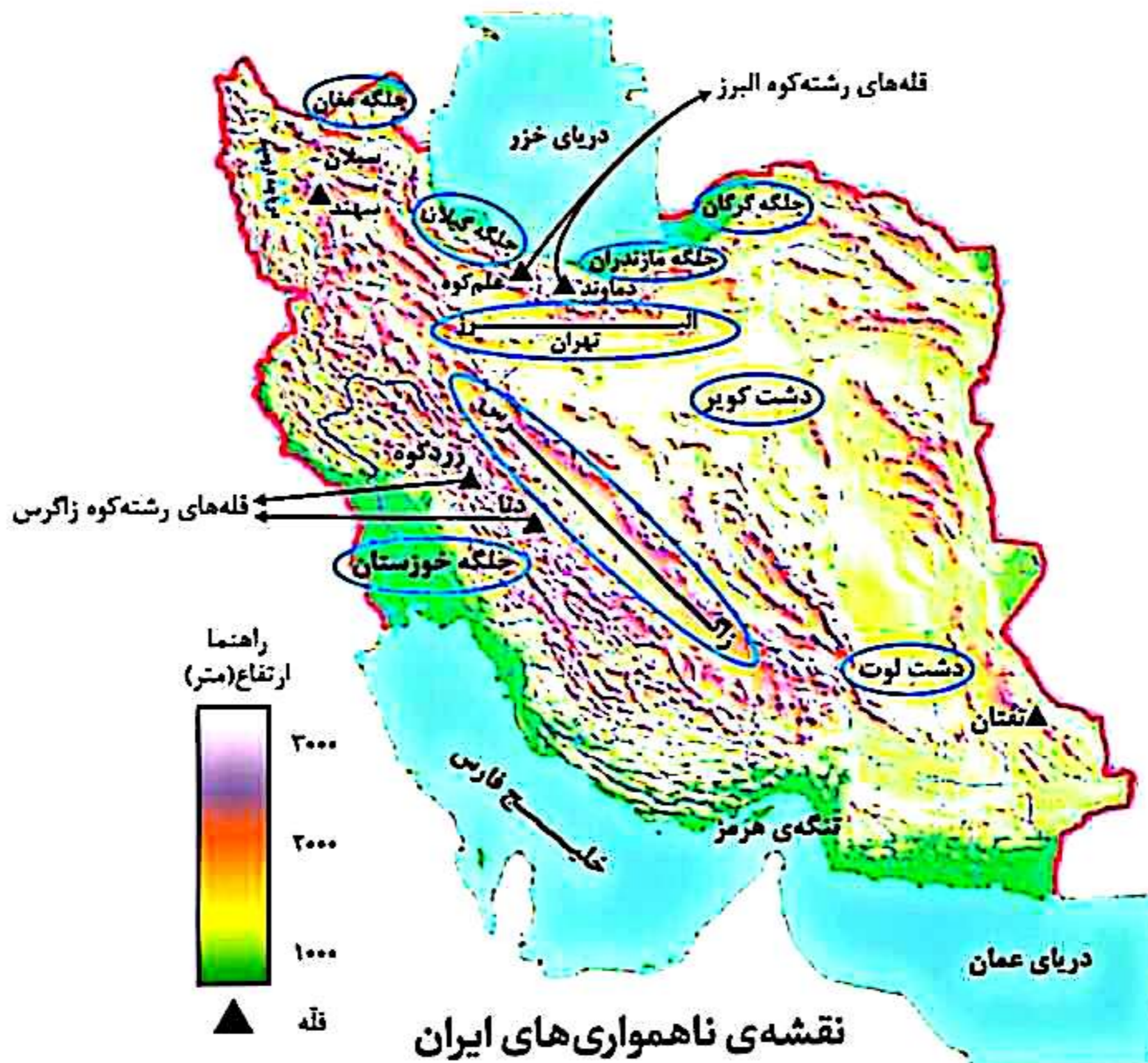
۵ فعالیت درس ۱۵ ص ۷۶

به تصویر دقت کنید. با توجه به آنچه خوانده‌اید، در مقابل هر عدد در جای خالی کلمه‌ی مناسب (رشته‌کوه، قلّه، دشت، کوهپایه، رود و جلگه) بنویسید.

۵ فعالیت درس ۱۵ ص ۷۶

- ۱- آیا در اطراف محل زندگی شما کوه، دشت یا جلگه‌ای وجود دارد؟ اگر وجود دارد، تأثیر آن بر زندگی مردم منطقه چیست؟
پاسخ برعهده‌ی دانش‌آموز است.
- ۲- به تصویر بالا دقت کنید. سرزمین‌های پست را از نظر زندگی و سکونت با سرزمین‌های بلند (مرتفع) مقایسه کنید.
 - کدام یک برای خانه‌سازی مناسب‌تر است؟ چرا؟ **پاسخ** زمین‌های پست؛ زیرا زمین‌های هموار برای کشاورزی مناسب و برای خانه‌سازی و حمل مصالح راحت‌تر است و آب‌وهوای بهتری دارد.
 - کدام یک برای ساختن راه و جاده مناسب‌تر است؟ چرا؟ **پاسخ** زمین‌های پست؛ زیرا به دلیل صاف بودن این زمین‌ها کندن آن آسان‌تر و از لحاظ اقتصادی به صرفه‌تر است.
 - کدام یک برای فعالیت‌های کشاورزی مناسب‌تر است؟ چرا؟ **پاسخ** زمین‌های پست؛ زیرا خاک حاصلخیز و آب‌وهوای بهتری دارند.

رنگ قهوه‌ای تیره، نشانه‌ی کوه‌ها، رنگ سبز، نشانه‌ی جلگه‌ها و رنگ زرد، نشانه‌ی دشت‌هاست. **پاسخ**

فعالیت درس هاداص ۷۷

۱- روی نقشه، دو قله‌ی مهم رشته‌کوه البرز و دو قله‌ی مهم رشته‌کوه زاگرس را نشان دهید و نام ببرید.

پاسخ رشته‌کوه البرز: علم‌کوه، دماوند / رشته‌کوه زاگرس: دنا، زردکوه

۲- رشته‌کوه‌ها، دشت‌های وسیع و جلگه‌های ایران را نشان دهید.

۳- کاربرگ‌ی شماره‌ی ۱۰ (ناهمواری‌های ایران) را در کلاس کامل کنید و نام قله‌ها، دشت‌ها، رشته‌کوه‌ها و جلگه‌های مهم ایران را روی نقشه بنویسید.

کاربرگ‌ی

ناهمواری‌های ایران

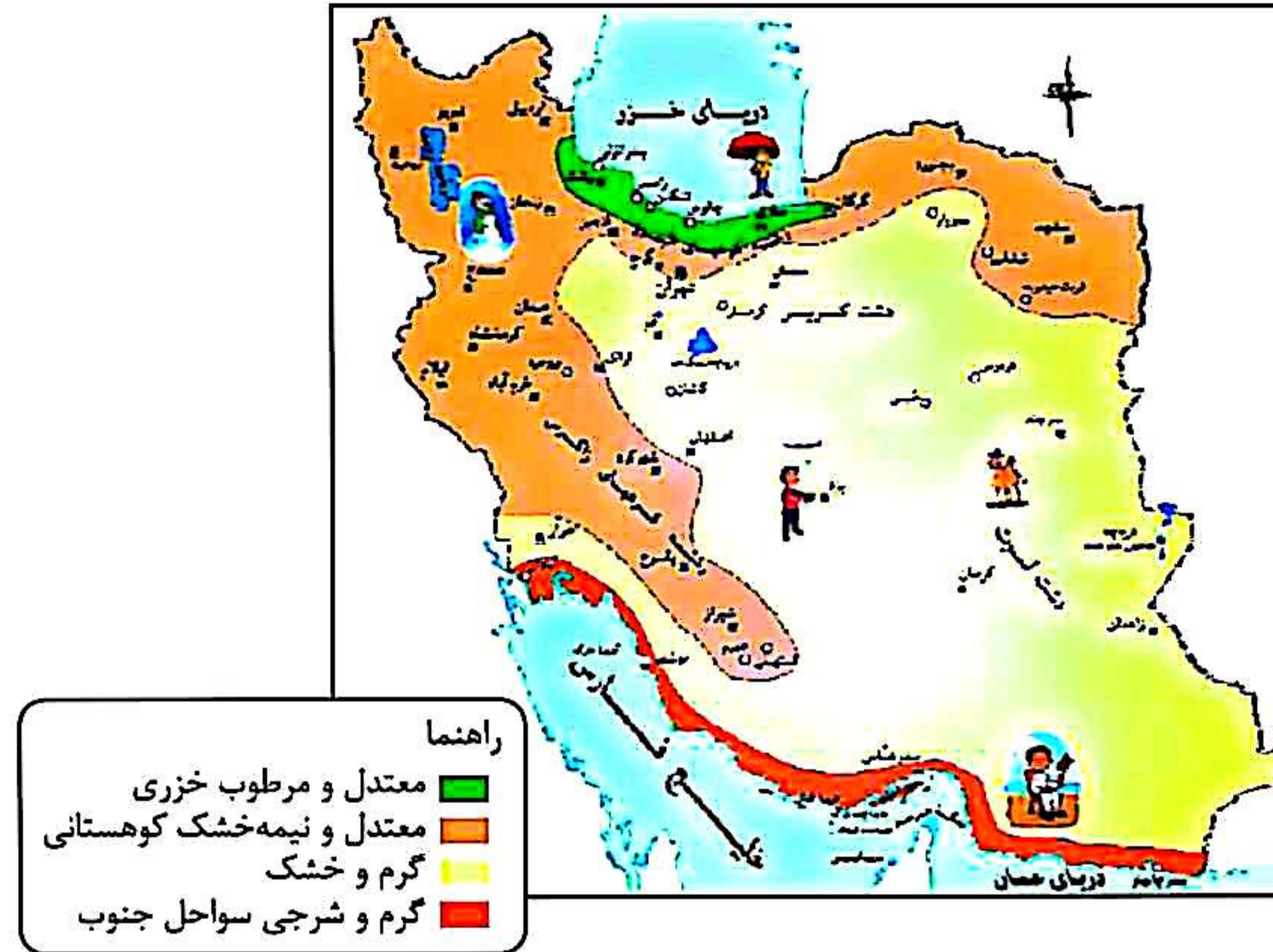
شماره‌ی ۱۰

۱- رشته‌کوه‌ها را با مداد قهوه‌ای و دریاها را با مداد آبی رنگ کنید. نام دریاها را بنویسید.

۵ فعالیت درس ۱۷ ص ۸۵

۱- با توجه به نقشه، بگویید چند ناحیه‌ی آب‌وهوایی در ایران وجود دارد؟

۱) معتدل و مرطوب خزری (۲) معتدل و نیمه‌خشک کوهستانی (۳) گرم و خشک (۴) گرم و شرجی سواحل جنوب

۲- از هر ناحیه‌ی آب‌وهوایی یک شهر را نام ببرید. **پاسخ** معتدل و مرطوب خزری: رامسر

معتدل و نیمه‌خشک کوهستانی: همدان

گرم و خشک: بم

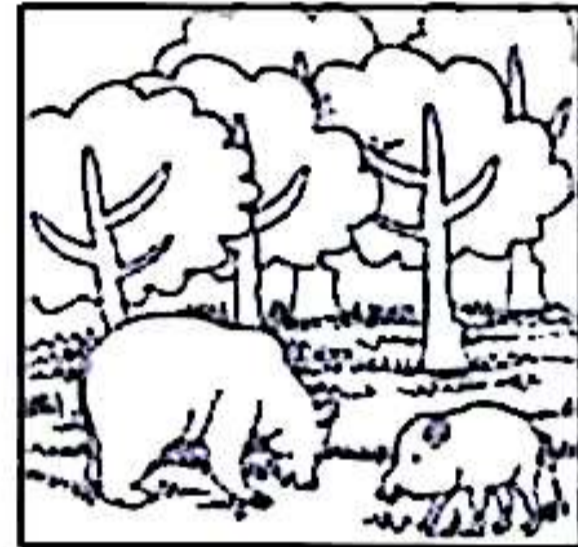
گرم و شرجی سواحل جنوب: بندرعباس

۵ فعالیت درس ۱۷ ص ۸۹

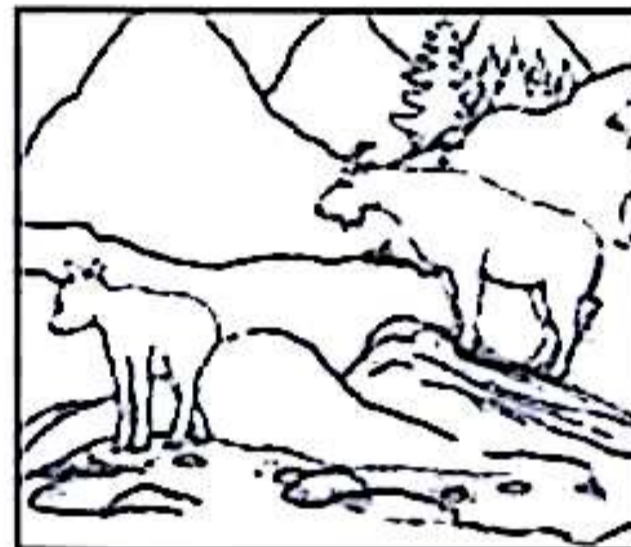
- ۱- ارسلان در شهرکرد زندگی می‌کند. دی ماه است و او می‌خواهد با خانواده‌اش به بندر چابهار مسافرت کند. چه نوع لباسی باید همراه ببرد؟ چرا؟ **پاسخ** لباس نازک و نخی با رنگ روشن، زیرا در چابهار هوا گرم و شرجی است.
- ۲- گلناز و خانواده‌اش می‌خواهند در بهمن ماه با اتومبیل برای دیدن عمویشان، که از سفر زیارتی برگشته است، به همدان بروند. پدر گلناز چه وسایل و تجهیزات را باید با خود ببرد؟ چرا؟ **پاسخ** باید لباس‌های گرم و ضخیم و تجهیزاتی مانند زنجیر چرخ و ضدیخ برای اتومبیل خود همراه داشته باشد؛ زیرا همدان در ناحیه‌ی کوهستانی قرار گرفته است.
- ۳- فرید و خانواده‌اش می‌خواهند برای تعطیلات نوروزی به رامسر بروند؛ چه وسایلی باید به همراه ببرند؟ **پاسخ** باید وسایلی مانند چتر، کلاه آفتاب‌گیر، بادبزن و لباس‌های نخی و آستین‌دار را با خود ببرند؛ زیرا رامسر در ناحیه‌ی خزری قرار گرفته و هم امکان بارش و هم تابش آفتاب و میزان رطوبت زیاد وجود دارد.

۵ فعالیت درس ۱۸ ص ۹۳

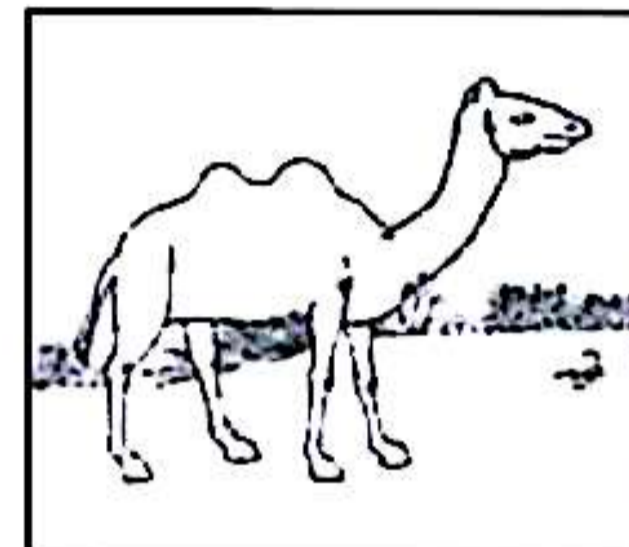
۱- شماره‌ی مربوط به هر تصویر را زیر آن بنویسید.

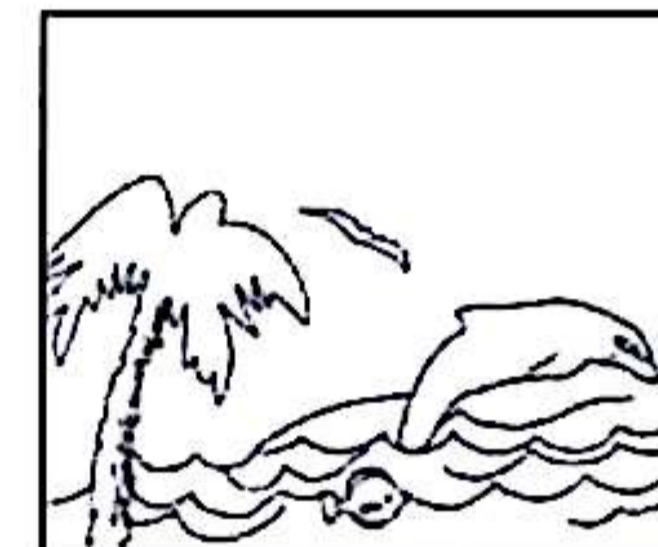
(۲)

(۴)

(۱)

(۳)

ناحیه‌ی گرم و خشک (۱)

ناحیه‌ی معتدل و مرطوب خزری (۲)

ناحیه‌ی گرم و شرجی جنوب (۳)

ناحیه‌ی معتدل و نیمه خشک کوهستانی (۴)

۲- تصویرها را به دلخواه رنگ کنید. پاسخ بر عهده‌ی دانش‌آموز است.

فعالیت درس ۱۹ ص ۹۵

- ۱- آیا در منطقه‌ی شما جانوران یا گیاهانی هستند که تعداد آن‌ها نسبت به سال‌های قبل کم شده باشد یا از بین رفته باشند؟ از بزرگ‌ترها در این باره پرس و جو کنید و نتیجه را در کلاس بگویید. **پاسخ** بر عهده‌ی دانش‌آموز است.
- ۲- چرا در بعضی از فصل‌ها شکار جانوران یا صید ماهی در بعضی جاها ممنوع است؟ **پاسخ** زیرا معمولاً در زمان تولیدمثل جانوران، برای جلوگیری از انقراض آن‌ها شکار را ممنوع می‌کنند؛ برای مثال هنگام تخم‌ریزی ماهی‌ها یا زمان تولد ماهی‌های کوچک صید آن‌ها ممنوع است که اگر این ممنوعیت نبود آسیب بزرگی به اکوسیستم وارد می‌شد.

فعالیت درس ۱۹ ص ۹۷

۱- به نظر شما کدام یک از این کارها برای تفریح مناسب تر است؟ چرا؟

پاسخ تصویر سمت راست، زیرا به اطرافیان آسیب نمی‌رساند.

۲- اگر به همراه خانواده به سفر بروید و در یک محیط طبیعی غذا بخورید، چه کارهایی انجام می‌دهید تا به محیط زیست لطمه وارد نشود؟ **پاسخ** (۱) به درختان و گیاهان آسیب نمی‌زنیم. (۲) در جای نامناسب آتش روشن نمی‌کنیم. (۳) در محیط زیست زباله نمی‌ریزیم.

۳- به این تابلوهای مربوط به محیط زیست توجه کنید. هر کدام چه پیامی دارد؟ شما نیز سه نشانه‌ی دیگر طراحی کنید.

شکار ممنوع

محل عبور حیوانات اهلی

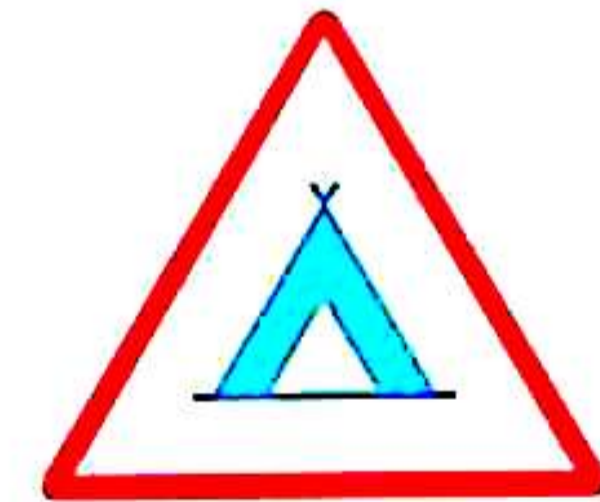
محل عبور حیوانات وحشی

آتش روشن کردن ممنوع

صید ماهی ممنوع

محل برپا کردن چادر